

عنوان مقاله:

بررسی روند تغییرات پارامترهای محیطی حوضه جازموریان در دو دهه اخیر و اثرات زیست محیطی حوضه پایین دست سدهای جیرفت و بمپور در بلند مدت

محل انتشار:

همدھمین همایش ملی علوم و مهندسی آبخیزداری ایران با محوریت آبخیزداری و امنیت پایدار غذایی (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

وحید جعفریان - دکتری بیابان زدایی، سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور، تهران، ایران

علی حسین دهقان - فوق لیسانس زمین شناسی، سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور، تهران، ایران

علی حاجی بگلو - فوق لیسانس مرتعداری، سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور، تهران، ایران

سودابه نامداری - دکتری آب و هواشناسی ماهواره ای، دانشگاه تبریز، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

در سالهای اخیر هامون جازموریان یکی از مهمترین کانون های گردوغبار در کشور و بویژه در جنوب ایران بوده است. عوامل متعددی مانند بادهای ۱۲۰ روزه سیستان، افزایش سطح زیرکشت، چرای مفرط و بی ضابطه احشام، احداث سازه های آبی در بالا دست حوضه، برداشت بی رویه از منابع آب زیرزمینی و خشکسالی از عوامل خشک شدن این تالاب است. در این مطالعه با هدف بررسی تغییرات پارامترهای محیطی و عوامل انسانی بر تغییرات شاخص پوشش گیاهی و خشکی و گردوغبار به بررسی نمودارهای تغییرات بلند مدت این شاخص ها پرداخته شده است. برای رسیدن به اهداف پژوهش از داده های ماهواره ای و مدل های اقلیمی جهت بررسی تغییرات پارامترهای رطوبت خاک، پوشش گیاهی، بارش و تغییرات گردوغبار از سال ۲۰۰۴ تا سال ۲۰۲۲ پرداخته شده است و براین اساس از پایگاه داده Giovanni سازمان ناسا اطلاعات اخذ شد. براساس نتایج این پژوهش در دو دهه اخیر ارتباط مستقیمی میان داده های بارش و پوشش گیاهی و رطوبت خاک وجود داشته است و همچنین اثر معکوس پوشش گیاهی بر نمودار تغییرات گردوغبار بسیار چشمگیر می باشد. روند تغییرات پارامترهای مورد بررسی نشان می دهد از سال ۲۰۰۴ تغییر چشمگیری در بارش منطقه وجود نداشته و به تبع سایر پارامترها نیز تغییر قابل توجهی را نشان نمی دهند. همچنین نظر به افزایش بارش های مونسون از سال ۲۰۲۰ روند تغییرات پوشش گیاهی با شیب اندکی افزایش یافته است. براساس نتایج این پژوهش در دو دهه اخیر تغییرات چشمگیری از نظر پیامدهای زیست محیطی سدهای بالا دست حوضه آبریز جازموریان مشاهده نشد و این موضوع بیانگر آن است که اثرات زیست محیطی ساخت سدها در بلند مدت در منطقه تثبیت گشته است.

کلمات کلیدی:

هامون جازموریان، بارش، رطوبت خاک، گردوغبار، پوشش گیاهی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1623672>

